

Bruselj, 20. marec 2019
(OR. en)

XT 21014/19

BXT 15
CO EUR-PREP 10

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Instrument, ki ureja Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo

V prilogi vam pošiljamo navedeni instrument¹. O besedilu so se dogovorili pogajalci, predsednica vlade Theresa May in predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker 11. marca 2019 v Strasbourgu, istega dne ga je potrdila tudi Evropska Komisija.

¹ Po predložitvi uradnega obvestila v skladu s členom 50 PEU član Evropskega sveta ali Sveta, ki predstavlja državo članico, ki izstopa, v Evropskem svetu ali Svetu ne sodeluje niti v razpravah niti pri sprejemanju sklepov v tej zadevi.

**INSTRUMENT V ZVEZI S SPORAZUMOM O IZSTOPU ZDRUŽENEGA KRALJESTVA
VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA IZ EVROPSKE UNIJE IN EVROPSKE
SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO**

Unija in Združeno kraljestvo:

ponovno poudarjata svojo željo, da glede na skupne svetovne izzive vzpostavita čim tesnejše in močnejše prihodnje partnerstvo, in poudarjata zavezo, da bosta začela s pripravami takoj po podpisu Sporazuma o izstopu in tako zagotovila, da se lahko pogajanja o prihodnjih odnosih začnejo čim prej po izstopu Združenega kraljestva;

opozarjata na izmenjavo pisem z dne 14. januarja 2019 med predsednikoma Evropskega sveta in Evropske komisije ter predsednico vlade Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska ter pojasnila v njih;

opozarjata, da ne želita, da bi se začela uporabljati varovalna rešitev iz Protokola o Irski/Severni Irski, in da bi v nasprotnem primeru to za obe strani pomenilo neoptimalen trgovinski režim, zaradi česar sta obe strani odločeni nadomestiti varovalno rešitev za Severno Irsko z naknadnim sporazumom, ki bi trajno zagotovil, da na irskem otoku ne bi bilo trdne meje, ob popolnem spoštovanju celovitosti notranjega trga Unije in ozemeljske celovitosti Združenega kraljestva;

poudarjata, da se bodo izvajali redni pregledi Protokola o Irski/Severni Irski, da bi lahko strani proučili, ali je še potreben oziroma ali bi se lahko v celoti ali deloma prenehal uporabljati;

opozarjata, da se bo po izteku prehodnega obdobja za spore glede skladnosti s členom 5 Sporazuma o izstopu ter členom 2(1) in členom 20 Protokola o Irski/Severni Irski uporabljal mehanizem za reševanje sporov iz členov 167 do 181 Sporazuma o izstopu;

opozarjata, da ta instrument v smislu člena 31 Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb določa jasno in nedvoumno izjavo o tem, kar sta se pogodbenici Sporazuma o izstopu dogovorili v številnih določbah Sporazuma o izstopu, vključno s Protokolom o Irski/Severni Irski. Zato je ta instrument referenčni dokument, ki ga bo treba uporabiti, če se pojavi kakršno koli vprašanje pri izvajanju Sporazuma o izstopu, zaradi česar ima pravno veljavnost in je zavezujoč.

A. ČLEN 5 SPORAZUMA O IZSTOPU IN ČLEN 2(1) PROTOKOLA O IRSKI/SEVERNI IRSKI

Pogajanja o naknadnem sporazumu in celoviti ali delni nadomestitvi Protokola

1. Unija in Združeno kraljestvo opozarjata na svojo zavezo, da bosta z vsem medsebojnim spoštovanjem in v dobri veri zagotovila izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz Sporazuma o izstopu.
2. V preambuli Protokola o Irski/Severni Irski (v nadaljnjem besedilu: Protokol) je navedena „namer[a] Unije in Združenega kraljestva, da nadomestita varovalno rešitev za Severno Irsko z naknadnim sporazumom, ki trajno določa alternativno ureditev za zagotovitev odsotnosti trdne meje na irskem otoku“, ob spoštovanju celovitosti notranjega trga Unije in ozemeljske celovitosti Združenega kraljestva.
3. V skladu s členom 2(1) Protokola si Unija in Združeno kraljestvo „po najboljših močeh prizadevata, da do 31. decembra 2020 skleneta sporazum, ki v celoti ali delno nadomešča ta protokol“.

4. Unija in Združeno kraljestvo menita, da bi bilo na primer sistematično zavračanje upoštevanja nasprotnih predlogov ali interesov nezdržljivo z njunimi obveznostmi iz člena 2(1) Protokola in člena 5 Sporazuma o izstopu.
5. Unija in Združeno kraljestvo bosta ob upoštevanju svojih obveznosti iz člena 2(1) Protokola začela pogajanja o naknadnem sporazumu čim prej po izstopu Združenega kraljestva iz Unije. Ta pogajanja bi bilo treba izvajati kot prednostno nalogo in okrepiti prizadevanja, če ne bodo zaključena v enem letu od datuma izstopa Združenega kraljestva.
6. Da bi se omogočil čimprejšnji začetek in napredek teh uradnih pogajanj, se Unija in Združeno kraljestvo v skladu z odstavki 141 do 143 politične izjave, o kateri sta se dogovorila novembra 2018, zavezujeta, da bosta takoj po podpisu Sporazuma o izstopu začela s pripravami na ta pogajanja, vključno z vzpostavitvijo pogajalskih struktur in razpravo o logistiki. Unija in Združeno kraljestvo sta zato zavezana k pospešenemu delu za sklenitev naknadnega sporazuma, s katerim bo do 31. decembra 2020 vzpostavljena alternativna ureditev, tako da ne bo treba uporabiti varovalne rešitve.
7. Unija in Združeno kraljestvo se tudi strinjata, da bosta takoj po ratifikaciji Sporazuma o izstopu vzpostavila pogajalski mehanizem za nadomestitev carinske in regulativne uskladitve elementov v zvezi z blagom iz Protokola². Ta pogajalski mehanizem, naveden v skupni izjavi, ki dopolnjuje politično izjavo, bo med drugim vključeval proučitev ureditve za celovito carinsko sodelovanje, spodbujevalne ureditve in tehnologije. Ker je pogajalski mehanizem za alternativno ureditev vključen v splošno pogajalsko strukturo, bo lahko upošteval napredek pri širših pogajanjih o prihodnjih odnosih, zlasti o predpisih za blago in carinah.

² Členi 6 do 10 Protokola.

8. V skladu z odstavkom 147 politične izjave se vsaj vsakih šest mesecev od datuma izstopa Združenega kraljestva iz Unije skliče konferenca na visoki ravni, da bi se ocenil napredek in čim bolj dogovorili ukrepi za prihodnost. Da bi lahko naknadni sporazum začel veljati do konca prehodnega obdobja, Unija in Združeno kraljestvo menita, da je na vsaki konferenci na visoki ravni pomembno poleg širšega napredka pri prihodnjih odnosih pregledati tudi napredek pri alternativni ureditvi. Glede na to lahko Združeno kraljestvo v skladu s členom 3 Protokola zahteva podaljšanje prehodnega obdobja, da se omogoči več časa za opredelitev prihodnjih odnosov in dokončanje naknadnega sporazuma.
9. Da bi se čim prej odpravile morebitne znatne ovire, ki bi lahko upočasnile ali ogrozile napredek, se Unija in Združeno kraljestvo tudi strinjata, da bosta na zahtevo katere koli strani v kratkem času nemudoma sklicala dodatne izredne konference na visoki ravni.
10. Naknadni sporazum, ki bo nadomestil carinsko in regulativno uskladitev elementov v zvezi z blagom iz Protokola, bi lahko bil samostojen sporazum ali del širšega sporazuma ali sporazumov o prihodnjih odnosih, pri čemer bi bilo to odvisno od napredka pri širših pogajanjih. Alternativni ureditvi, ki bo v skladu s členom 2 Protokola slednjega v celoti ali delno nadomestila, ne bo treba v nobenem pogledu posnemati določb Protokola, če bodo temeljni cilji še naprej izpolnjeni. Če bo zaradi zamud pri napredku pri širših pogajanjih naknadni sporazum moral biti samostojen, si ga bosta strani prizadevali skleniti čim prej po koncu prehodnega obdobja in ob popolnem spoštovanju njunih pravnih redov.
11. Unija in Združeno kraljestvo se strinjata, da bo izid pogajanj o alternativni ureditvi, ko bodo slednja zaključena v zadovoljstvo obeh strani, prenesen v naknadni sporazum. V skladu z veljavnimi pravnimi okviri in obstoječo prakso se bo naknadni sporazum, ki prenaša alternativno ureditev, začel uporabljati čim prej po podpisu, če bo to potrebno in ustrezno, pa že začasno pred sklenitvijo.

12. Unija in Združeno kraljestvo se strinjata, da ne bi bilo v skladu z njunimi obveznostmi iz člena 5 Sporazuma o izstopu in člena 2(1) Protokola, če bi katera koli stran delovala z namenom uporabe Protokola za nedoločen čas. Če bi katera koli stran menila, da druga stran deluje na ta način po začetku veljavnosti Protokola, bi lahko uporabila mehanizem za reševanje sporov iz členov 167 do 181 Sporazuma o izstopu.
13. Če se pojavi spor v zvezi s členom 5 Sporazuma o izstopu ali členom 2(1) Protokola, se Unija in Združeno kraljestvo takoj posvetujeta v okviru skupnega odbora. Prizadevata si pravočasno rešiti spor, da bi dosegla sporazumno rešitev. Da bi se taka rešitev lažje dosegla, strani predložita utemeljeno pisno obrazložitev svojega stališča in se pisno odzoveta drugi strani.
14. V okviru mehanizma za reševanje sporov bi bila odločitev arbitražnega senata, da katera koli stran deluje z namenom uporabe Protokola za nedoločen čas, za Unijo in Združeno kraljestvo zavezujoča. Če katera koli stran vztrajno ne ravna v skladu z odločitvijo in posledično vztrajno ne izpolnjuje svojih obveznosti iz Sporazuma o izstopu, lahko to privede do začasnih popravnih ukrepov. Posledično bi imela oškodovana stran pravico, da enostransko in sorazmerno opusti obveznosti iz Sporazuma o izstopu (razen drugega dela), vključno s Protokolom. Taka opustitev lahko velja, razen če in dokler oškodovana stran ne sprejme ukrepov, ki so potrebni za izpolnitev odločitve arbitražnega senata.

B. ZAŠČITNI UKREPI ZA SEVERNO IRSKO

15. Protokol na noben način ne vpliva na določbe sporazuma iz leta 1998 ali jih nadomešča. Predvsem nikakor ne spreminja ureditve iz dela II sporazuma iz leta 1998, ki določa, da o področjih sodelovanja med severom in jugom v skladu s svojimi pristojnostmi odločata izvršni organ Severne Irske in irska vlada.
16. V skladu s členom 15(5) Protokola bo za vsak nov akt Unije, ki spada na področje uporabe Protokola, vendar ne spreminja ali nadomešča akta Unije, navedenega v prilogah k Protokolu, potrebno soglasje Združenega kraljestva v skupnem odboru, da se doda ustrezni prilogi k Protokolu.
17. Unija in Združeno kraljestvo potrujeta, da Protokol ne preprečuje Združenemu kraljestvu, da bi predstavnikom izvršnega organa Severne Irske kot delu svoje delegacije pri zadevah, ki se neposredno nanašajo na Severno Irsko, omogočilo lažje pogoje za sodelovanje v skupnem odboru, odboru za vprašanja v zvezi z izvajanjem Protokola ali v skupni posvetovalni delovni skupini.

C. ČLEN 184 SPORAZUMA O IZSTOPU

18. Edini namen člena 184 Sporazuma o izstopu je določitev obveznosti, da se Unija in Združeno kraljestvo po najboljših močeh pogajata o sporazumih, ki urejajo njune prihodnje odnose, pri čemer ta določba ne nalaga obveznosti glede ozemeljske veljavnosti takih sporazumov. Zato na podlagi te določbe ni nobene obveznosti ali predpostavke, da imajo taki sporazumi enako ozemeljsko veljavnost, kot je tista iz člena 3 Sporazuma o izstopu.